Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ վէ-
բիլիալ, սէնէվի գըյմէ-
թի իսթանպոլ իչին 250
ղրշ. վէ ալթը այլըք 125
ղրշ. վէ թաշրաբար իչին
բոսթա բարասը իչինտէ
օլարագ, սէնէվի գըյմէ-
թի սաղ ագձէ 250 վէ
ալթը այլըք տասխի 125
ղրշ. տուր։
Վէ պէհէր նիւսխէսի
40 բարսեա սաթըլըր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

Իլանաթրն պէհէր սաթը-
ըը իչին պիրինճի տէֆա 3
ղրշ., վէ ճ-
չիւնճի վէ սայիր տէֆա-
լար իչին 1էր ղրշ. Իսան սը-
բասընա գօնուլմասէ ան ի-
լանըն սաթըրը 3ղրշ. տուր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ
Գալաթատա Բէյնճէ մախէ,
բազարընտա վագը Ն. 29։
Իրսի խանընտա Կարա-
պետ Ց. Փանոսեան խամի-
նէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՄԻԱՇԱԲԱԹ, ՕՐ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻՍԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՀՃԼԼԻՃՃԷ Վ 1872 ՓԵՏՐՎԱՐ 5 ՃԻՄԱ ԻՐԹԷՍԻ ԱԽՇԱՄ ԱՎԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 17 ՆԻՄԷՐՕ 1839

ԻԼԱՆԱԹ

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Rochechouart, N° 7.

LA VELOUTINE.

ՔԷՄԱԼԻ ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԸՅԷԹ ՊՈՒԼՄՈՒՇ

ԼԱ ՎԷԼՈՒԹԻՆ

Մ-խոսս բէրինճ ԲՈՂ-

ՎԷԼՈՒԹԻՆ թասիր օլունան մէկքիւբ պիր նէվ բէրինճթօզու, մարքաչիթա (պիկ-միթ) իլէ թէրթիպ օլունմուշ օլուպ, պի-նանէն ալչյհ տէրի իւզէրինէ ֆայիտէլի սու-բէթակ թէկսիր իտէր։ Մէկքիւբ թօզ զա-յէթ եարըշան վէ սաղա կէօղ կէօրիւն-մէսինինտէն, ինանըն թէնինէ մախսուս պիր թապէլիք վէ թասլի պիր եումուշաղ-ըգ վերիր։

Շ. ՖԱՑ. ԲՕՄԱՏՍԱՀԸ, Բարիստ, Բէյ սո-ղաղընտա։

Քեամֆիլյի բօմատաճըլարտա վէ բէ-բուքէրլէրտէ պուլունուր։

Papier Rigollot

ՐԻԳՕԼՕ ՔԵԱՂԸՏԸ

Ն Ա Խ Օ Տ

Վիճուտ իւզէրինէ եաբըշտըրըլմաղ լարա իչին քեաղըտ տէրունինտէ հըֆզ օլունմուշ հարտալ

Խասթալըղը տէֆ իթմէկեէ պիրէ պիր տիր վէ ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրանըն հարպ խասթախանէլէրի վէ սայիր ատ-տի խասթախանէլէր թարաֆընտան ումումէն գաբուլ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր մուալիճէ, Շարդտա Մ. Վէլիչ վէ գումրանեանընն, Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա վագը էճզա-խանէսինտէ ֆապրիգա ֆիյաթը իլէ սաթըլըր։

ԼՕՀՋՈՒՆ ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ

Գալաղնֆան սոֆքնմալը

Բրուսիանընն հէքիմլիք Ազատէմիասը վէ էն մութէպէր հէքիմլէր, վէ ումումէն բեաֆֆէյի հէքիմլիք Ազատէմիալարը թարաֆընտան թահսին օլունմուշ օլան մէզքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒՆՈՒ խթիմալ իտէ-նին եիւզիւնտէ վէ էլէրինտէ նէ գըզը-լէքերէյտա օլուր, նէ եիւզիւկիւնէլիւ-տէն եանար վէ նէ տէ պուրուչուր։ Կէ-րէք գատընլար վէ կէրէք էրքէքլէրին թէնինէ պէհեաղլըղ վերմէքտէն պաշգա տէրիյի եումուշատան մէզքիւր սուեուն գուվվէթինի թէճրիպէ իլէ թանընմըշլար տըր։ Մէզքիւր ԼԻՋ ՍՈՒԵՈՒ, եալընըզ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 15 Ն. իլէ միւրաջաաթ վէ Մ. Վէլիչ գումրանեասընընն մաղազասընտա սաթըլըր։

ՏԻԵԶԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պէտս ազգային դպրոցաց

Ա. Մ. Վ. Գարագաշեան էֆէնտի, նասրլ քի մալիմ տիւր, միլլէթիմիզէ քէնտի ասարը միւֆիտէսի, եանի կէ-րէք թէէլիֆաթ վէ կէրէք թէրճէմէլէ-րիյլէ պիւյիւք խըտմէթ իթմիշ, վէ հէր քէսին թէշէքքիւրինի տավէթ իյլէմիշ տիր։

Պու տէֆա եէնի վէ բէք ֆայիտէլի պիր խըտմէթ տահա իյլէմէք նէյէթիյ-լէ, պալէատէ ղիքրինի կէչտիկիմիզ քիթապը թէրթիպ իյլէմիշ տիր քի, ֆիլհագըգա մէքթէպլէրիմիզճէ պիւ-յիւք լիւզումու պուլունմագտա իտի։

Շիմտիյէ գատար մէքթէպլէրիմիզտէ շակիրտանա, եբլտբզլար վէ եախսօտ տիւնեալար հագգընտա, ճօղրաֆիա տէրսլէրինտէ բէք աղ մալիումաթ վի-րիլմէքտէ իտի, չինքի խասսէթէն պիր տէրս քիթապը պուլունմագտա տէյիլ իտի, ինչալլահ արթըգ պունտան սօն-րա մէքթէպլէրտէ մեզքիւր բէք իգ-թիզալը օլան իլիմ, ալէսսէվիյէ տէրս վերիլմէյէ պաշլար, վէ Դարագաշեան էֆէնտիտէ, քէնտի էսէրինին վաէյ-սի կէօրիւլմէքտէ օլմասընտան թէշ-վիք օլունարագ, տահա զիեատէ թաֆ-սիլլիսինի թէրճէմէ վէ թէրթիպէ հիմ-մէթ իտէր։

Մէզքիւր քիթապ, իսթանպօլտա Գաֆֆեան պիրատէրլէրին Սագա եօ-գուշունտա վագը տիւքքեանլարընտա 6 չար ղշ. սաթըլմագտա տըր։

Ա Զ Դ

Յառաջիկայ կիրակի օրը 6/18 փե-տրվար յորեկուընէ վերջը ժամը 6ին ղ-ութիւն ըստ Տաճկականի, անուանի Մ. Մօրթման հայագէտ, աշխարհա-ծանօթ հնագէտը Վանայ սեպաձև գբ-րերուն վրայ մասնաւոր ճառախօսու-թիւն մը պիտի ընէ 'ի Միջագիւղ սրահն Դլուպի որ է Տէրէ փողոց։

Ազատ են և տիկնայք ներկայ գըտ-նուելու այս գիտնական ազգային հան-դէսին։

ԼՍԱՐԱՆ

Ա. Բ Դի բարեկամ ընկերութեան

5 փետր. Շաբաթ գիշեր ժամ 3

Այս շաբաթ գիշեր Պ. Յեպուէի բն-դարձակ սրճարանը երկու սեռի համար ալ բաց է, ուր պիտի ատենախօսէ Մեծ. Աբրահամ էֆէնտի Մուրատեան խմբագիր փարիզ լրագրոյ։

Մուտք 2 ղշ.

Ի դիմաց Ա Բ Դի բարեկամ ընկերութեան

Մ. Սէֆէրեան

ԿՐԱՃԻԷԼԼԱ

Ֆրանսբզլը Մօսիէօ տբ Լամարթին նամ շարլին մէշհուր թէէլիֆքէրոէլէ-րինտէն պիրիսի օլան կրացիէլլա քի-թապը, պու տէֆա Լամէնիճէ հրատ-ֆաթլա լիսանի թիւրքիյէ թէրճէմէ օ-լունմուշ օլուպ, զիրատ պէհան օլան մահէլլէրտէ ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

Իստամպօլտա Մարգարեան, Գա-ֆֆաֆեան, Պոյաճեան վէ Մատթէոս-եան աղտարքն քիթաճք տիւքքեան-լարընտա։

Պէյ օղլունտա Տէօրթ եօլ աղզը սո-գաղընտա Մ. Վիքին տիւքքեանընտա

Պէօյիւք տէրէտէ Շէհիր բօսթասը տէվայիրինտէ։

Ղայէթլէ օգումաեա չաեան օլան մէզքիւր քիթապ եարբմ պէհեաղ մէ-ճիտիյէեէ սաթըլմագտա տըր։

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ԳԱՂՂԻՈՑ ԵՒ ԲՐՈՒՍԻՈՑ

Եւ քաղաքական պատերազմ

1870—71 ի պատերազմին հետա-քրքրական պատմութիւնը որ թերթ առ թերթ կը հրատարակուէր Վենետ-կոյ Մխիթարեանց տպարանէն, հիմա ամբողջապէս լմնցած և երեք հատոր ձեւացած ըլլալով կը գտնուի Սեղբոս խանի գրասենեակը և ուրիշ գրավա-ճառաց քով։ Թղթակցին գինն է 10 ֆրանք։

Ա Զ Դ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Գաղղիոյ և Բրուսիոյ ճակատամարտին պատմութենէն ետքը, ընթեր-ցասիրաց մանաւոր փափաքանօքը ըս-կըսաւ հիմա հրատարակուիլ 'ի Վենե-տիկ Բարիզու Հասարակութեան (Դօ-միւն) ազետալի արկածից սրտաճմլիկ և ահաւոր տեսարաններուն պատմու-թիւնը՝ ըստ առաջնոյն թերթ առ թերթ 'ի լոյս ելլալով և արդէն վեցերորդ և եօթներորդ թերթերը հասած են 'ի քաղաքս, և հետզհետէ ամէն շաբաթ երկերկու թերթ պիտի գայ կանոնաւոր կերպով։ Կը վաճառուի 'ի Սեղբոս խան Բերշէմպէ, և ամէն ազգային 'ի դրա-վաճառաց քով։ Գին ամէն մէկ տետ-րակին 60 փարա։

Վ Ր Է Ժ

ՎԷՊ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ

Ե Ի

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ԳՐԵՑ Տ. Լ.

Այս հայկական վիպասանութիւնը որ մի հատորով պիտի ամբողջանայ, թերթ առ թերթ հրատարակուիլ սկսած է, մէկ թերթը 60 փր. և այժմէն բաժա-նորդ գրուիլ ուզողներու համար ամ-բողջ գործը 1/2 արծաթ մէճիտ։

Բաժանորդ գրուիլ ուզողները պէտք է դիմեն հետեւեալ տեղերը, ուր կը գտնուին գործոյս բաժանորդութեան տոմսերը։

Պ. Գաֆֆեանի և Պ. Մարգարեա-նի գրատուները, կամուրջի գլուխ Պ. Մուրատեանի պարագայն, Մահմուտ-բաշա պոյաճի Մանուկ աղայի խանու-թը, և ցրուիչ Պ. Սահակի քով։

Տէր և հրատարակիչ

Թ. Ա. Ալնոսնեան

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Հէր զազէթանքն պաշլըճա պիր մագսէտի օլմալը տբր, պիզ քէնտի մագսէտիմիզ իչին, միլլէթիմիզին թէնվիրի էֆքեարքնտան վէ մէքթէպլէրիմիզին թէքսիրի վէ իսլահը հալինտէն իպարէթ օլմասը իտտաասբյա իֆթիխար իթմէքտէյիզ։

Պիզտէն քիմսէ բօլիթիգաճա եիւքսէք պահսլար պէքլէմէյիպ, իլլա քէնտիմիզէ ֆայիտէյի, վէ հալիմիզէ միւվաֆբգ պէնտլէր պէքլէմէլի տիր։

Լ.քսէր նիսսէսէրիմիզտէ մէքթէպ, վէ ալէլխուսուս Ագապեան վարժարան պէնտի պուլունմագտա օլուպ, վէ հէր քէս զազէթալարտա, քէնտի էֆքեարլարբնա մուվաֆբգ մէվատտէ տայիր պէնտլէր արամագտա օլտուղունտան, հալիյլէ պազբլար, մէզքիւր մէքթէպճէ պահսլարբմբզ հագգընտա թաճիզլիք կէօսթէրմէքտէ տիրլեր, հալ պուքի, մատամ՝ քի մագսէտի էվվէլիմիզ մէքթէպ վէ բշբգ տբր, պիթթապի քէնտի մէսլէքիմիզէ տէվամ իթմէկէ պօրճլուեուզ։

Ագապեան վարժարանտա, զէվաթբ համիյէթքեարան սայէսինտէ, շակիրտան էնվայի ուլումու ֆիւնուն թահսիլիյլէ մէղշուլ պուլունտուղունտան, պու խուսուս միլլէթճէ վէ միլքճէ պիր ֆայիտէ օլտուգտան պաշգա, քէնտի տէվամբյլա, սայիր իքի ճիհէթլէ տախի ֆայիտէյի մուճիպ պուլունմագտա տբր, շէօյլէ քի, հիմմէթ, ղայրէթ, իդտամ ու միւտավէմէթ վէ ֆէտաքեարլբգ օլտուղու հալտէ, էն ղիեատէ միւշքիլ կէօրիւլէն իշլերին տախի դօլայլաշբգ իլերու կիտէպիլմէսինէ պիր իպրէթի ազիմ վէ ալէնի օլտուղու կիպի, միլլէթիմիզ սահիպ համիյէթլէրի համիյէթ վէ սախավէթինի տախի ճէլպ վէ տավէթ իտիճի պիր մէրքէզ օլմագտա տբր։

Ագապեան վարժարան տէվամու իդտամ իթտիքճէ, գալպլէրտէ մէրքիզ պուլունան տույղուլար տախի, արաբբգ արալբգ ալէվլէնմէքտէ վէ բարլամագտա տբրլար, նասբլ քի, շու սօն կիւնլէրտէ, պիր գաշ նէֆէր խայրխահ զաթլարբն հիմմէթլէրիյլէ, իքի նէֆէր էօքսիզ վէ պիշարէ չօճուգլար նայլի իգպալ վէ սէատէթի հալ օլտուգտան պաշգա, կէչէն կիւնլէր իշար իթտիկիմիզ միսիլու, մէքթէպի մէզպուրտա, Արմենեալը սահիպ մէհարէթ վէ ղայրէթքէշ պիր զաթ մարիֆէթիյլէ օբէրա տէրսի տախի վիրիլմէկէ պաշլամբշ տբր, վէ ումարբզ քի միլլէթիմիզ, պու կիւնէ դատար, քէնտի իչինտէ կէօրմէմիշ օլտուղու պիր հիւնէրի տախի քէմալի մէմուունիյէթ իլէ կէօրէճէք տիր։ Էվվէթ, քէմալի մէմուունիյէթլէ կէօրէճէք տիր, զիրա, մէտէնիյէթ էպնիյէսինի թէզելին իտէն պիրինճի չէյ պաշգա պիր չէյ օլմաեբզ, իլլա մուղիդա տբր, վէ միլլէթիմիզտէ իսէ, մէզքիւր օբէրա, եանի ասբլ սանաթ իւզրէ երդ օգումագ տէրսինին վիրիլմէսի հիչ պիր մէքթէպտէ կէօրիւլմէյիպ, ֆագաթ, պիր գաշ քիպար ֆամիլեալարբ իչինտէ պաղբ տէֆա տէրս վիրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

Ագապեան վարժարանտա իւչ սէնէտէն պէրու նօթա վէ երգ օգումագ տէրսի հէր մէքթէպտէն զիեատէ վէ բէք չօգ զիեատէ իկէրու կիթմիշ իքէն, ասբլ սէս սանաթբ իւզրէ օբէրա տէրսինէ տտխի լիւզում կէօրիւպ, վէ խասսէթէն պիր Արմենեալը արամամբզա պիր խուսուս սէպէպյյէթ վիրմիշ օլտուղունտան, վէ տիգգաթա չաեան պուլունտուղունտան, մուխթասարճա պէեան իտէրիզ. շէօյլէ քի կէչէն կիւնլէր քիթապբն պիրիսինտէ պիր ինկիլիզին էրմէնիսթանա կիտիպ կէզմիշ օլմասբնը, վէ էրմէնիսթան հագգընտա զուհուրա կէլէն միւթալաասբնը օգումագտա իքէն, միլլէթիմիզ հագգընտա, չօգ խուսուսլտրտա սէնալէր օգուտուղու հալտէ, պիր խուսուստա, վէ բէք պիյիւք պիր խուսուստա, թայեիպ իյլէտիկինի, եանի, բեյֆ, օյմա, վէ մանալէ կէրէք ինէ հէներ — սանրբբ էյնի գոյբբբբ — վէ մալեմրբը եօք գոբ տէտիկինի տախի օգումուշ, վէ քէմալ տէրէճէ էսէֆ իթտիկիմիզ կիպի, թէքմիլ պիր սահիհլիք օլտուղունու տախի պիլտիկիմիզտէն, մէզքիւր լէքէյի հիչ տէյիլ քէնտիմիզ վէ հէմէֆքեարլարբմբզ աննքնտան սիլմիշ օլմագ էմէլիյլէ, օլ կիւնտէն, մէզքիւր սանաթբն տախի թէտրիսինի միւրա իթմիշ վէ գարար վիրմիշիզ տիր։

Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ իշար իթտիկիմիզ հէմշէհրիմիզտէն պիր գատբն տախի մէրգուման իքի նէֆէր շակիրտանբն կիճէլի կիւնտիւզլիւ օլմայբը նիյէթի մէմտուհէսիյլէ, մահ պէ մահ պիրէր լիրա իհտա իթմէքլիք ֆազիլէթինի տէր իւհտէ իտէրէք, թէշէքքիւրի ազիմիմիզի գապուլէ հիմմէթ իյլէմիշ տիր։

Մէրգումէ օրիորդ Ղամբէուհի Յարութիւնուն վալիտէսի թարաֆբնտան կէրմիշ օլան պիր թէշէքքիւրնամէ կիպի, ալիզաթ մէրգումէ տախի, ղէվաթբ համիյէթքեարանա խիթապէն պիր թէշէքքիւր լայիհասբ թադտիմ իթմիշ օլտուղունտան, վէ մէզքիւր թէշէքքիւրի տիկէր Շահանդուխտ Սարգիս նամ օրիորդ տախի թէքքերբիւր էյլէմիշ պուլունտուղունտան, իքիսինի տախի այնէն տէրճ ու պէեան իտէրիզ։

. . . Խմբագիր,

Դուք՝ որ ազգօգուտ վսեմ ձեռնարկներովնիդ արդէն իրաւունք ստացած էք անմահ յիշատակաց անթառամ սարդենեօք 'ի ձեռնասուն Ազգասէհեացդ պսակուելու, ահաւասիկ ազքատասիրական վեհ զգացմամբ լի սրտերնուդ հաւաստին իսկ 'ի բան և 'ի գործ աշխարհատես ընելով՝ հայր որբոց և այրեաց կոչուելու ճշմարիտ արժանիքն գեղեցկապէս յանձին կը կրէք իբր 'ի զարդմանակ պատուական յիշեալ սարդենահիւս պսակին 'ի յաւիտենական պարծանս փանոսեան ազնիւ ղերդաստանի։

Այո՛, մեծ. էֆէնտի, անպատմելի բարիք մ'էր որ սգահանակ եւ ողբակոծ այրուոյս շնորհել հաճեցայք, երբ որդեգրեցիք Ձեզ եւ բարերարաց զաղքատիկ դստրիկն իմ Ղամբէուհի, որպէս զի Ագապեանիդ Ս. գրկաց մէջ մնաւորապէս զարդանայ յուսումն եւ բարոյապէս բարգաւաճի 'ի բարին, յօգտակարն եւ յարդարն եւ այնպէս 'ի թշուառութենէ յերջանկութիւն փոխանցելով պարծանք հանդիսանայ ձեզ եւ Բարերարացն արժանապէս։

Արդ ուրեմն ոչինչ նուազ պարտաւորդանձն վարկանելով ահա կը փութամ վաղուան մօրս սիրելի սրտի խորին շնորհակալիքն Ձեզ ներկայիս մատուցանել եւ հետեւարար խնդրել որ այնր թարգման առ բարերարս մեր հանդիսանալ բարեհաճիք։

Խնդրելով, մեծ. էֆէնտի, որ հաճիք ընդունիլ մեր զգացմանց հաւաստին։

Մնամ շնորհապարտ սրտիւ բարեմաղթու առ Աստուած վասն Ձեր եւ բարերարաց մերոց։

1872 յուլի 25 Սամաթիա

Հ-ԷՖԷՆԴԻ Յ-ՐՈ-ՐԻ-ՆԴ-ՆԻ

* *

Բարեխնամ Տէր,

Ինչպէս առաջին նոյնպէս և այս երկրորդ անգամ ներկայիս կը դիմեմ առ ձեր մեծապատուութիւն որ բարեհաճիք ձեր բարոյական լրագրոյն միջոցաւ թարգման ըլլալ որոիս հաւատի զգացմանցը սա տարբերութեամբ միայն որ առաջին անգամ տխուր հառաչանօք լի տողեր նորա սուղ էջերն զրաւեցին, իսկ այս անգամ բոլորովին հակառակն ըլլալով՝ բարենչան սիրտանց զգացումներ արտայայտող ձայն մը պիտի հուչակեն, զգացումներ՝ որոց ինչ ատիճանի առաւելութիւն ունենալը ճանչել ուզողը, եթէ հնար է, սուղ միջոց մը իմ սիրտս կրելու է։

Արդարեւ չկայ ազգ մը կամ ժողովուրդ մը որ չը խոստովանի թէ թշուառին օգնելը, քանի՛ չքնաղ առաքինութիւն մ'է, և թէ այս առաքինութիւնը գործադրող բարերար անձինք ինչ անպատմելի երջանկութիւն մը կը վայելեն աշխարհիս վրայ, մինչդեռ ամէն ոք խղճի դատամբ աներկրայկը դաւանի թէ «ինչ որ բարի է, այն է հաճելի ամենեցուն»։ Բուռն ճշմարտութիւնը յայտնի կը նշմարուի իմ վրայ, եւ որ գրեթէ ընտանեկան խնամատարութենէ զուրկ բարոյական կորստեան վհին եզերքը հասած, և հոն գահավիժելու վտանգին ենթակայ, աչքս չորս կողմ յածելով յոյս մը, գիս այդ իմանալի մահուան գրկէն բաժնող գթութեան ձեռք մը կորոնէի, և ահա յանակնկալս գոգցես երկնաղեցութեամբ լուսաւորութեան բարեկամ տաճարէն կրկին յոյսեր և պաշտպանողական ձեռքեր մերձեցան առ իս, և դարձուցին գիս այն յարկը որուն բարոյական հովանոյն ներքեւ երկար ատե՛ն պատսպարուեցայ։

Այո՛, Տեարք իմ եւ պաշտպանք, բարերարք էք ուսանողուհւոյս, սիրելի էր ինձ այն յարկը, պաշտելի էր քան զայն շքեղ և ճոխապանծ յարկը որ միայն վառաստէր սրբոտերն կը շացընէ, զուք կատարեալ օրինակը ճշմարիտ ազգասիրութեան, որ կարեւէր սրտիս եռանդուն իղձերը անայլայլակ պահելու վսեմ ոգւով մխիթարութիւն ստեղծեցիք ինձ, խրախոյս ձայնեցիք առ իս, քաջալերութիւն ուխտեցիք ինձ, սիրտս իրրեւ թեւաւոր սլացաւ առ Ձեզ եւ Ձեր վեհ անուններն իր վրայ քանդակելով ուխտեց երախտագիտական ջերմաջերմ հաւատեօք անջնջելի պահել զանոնք, և Ձեր այս չնաչխարհիկ առաքինութեան և գովելի բարերարութեան հետեւող լինել ապագային մէջ ուսանող տաճարէն լոյս տածելով ինձ նման լուսոյ կարօտ Արմենուհեաց, լոյս բարոյական եւ մտաւորական կենաց, եւ Ձեր այս անփոխարինելի պաշտպանութեան արժանի օգտակար անդամ մ'ըլլալ սիրելի ազգիս մինչեւ այն օրն՝ որմէ վերջը Ձեր մէն մի բարեաց արդասիքը կենդանի յիշատակներ ըլլան աշխարհիս վրայ փառօք եւ գովեստիւք հուչակելու այն վսեմ եւ ազ'ին անունները, որոնք սրտիս հետ մինչեւ յաւիտենականութեան կայանը պիտի ընկերանան։

Ընդունեցէ՛ք, Տեարք իմ, երախտապարտ սրտի այն անկեղծ զգացումներն որք կուզեն առ Ձեզ 'ի դիմաց Ձեր անզուգական պաշտպանութեամբը աշակերտեալ

Սամաթիա Ագապեան ուսանողուհւոյ
2 փետր. 1872 Ղ-ԱՄԲԷՈ-ՒՀ Յ-ՐՈ-ՐԻ-ՆԴ-ՆԻ

Եւ ես վերոյիշեալ բարերարութեան և շնորհաց մասնակից զտնուելու երջանկութիւնը ունենալով՝ մի եւ նոյն երախտագիտութեան ճշմարիտ զգացումներն կը յայտնեմ և շնորհակալեաց հաւաստեօք կը ջանամ Նոցին ազգասիրութեան չնաչխարհիկ երախտեաց վայելիքը անմահ պահել Նոցա վսեմ անուններն։ Աշակերտուհի

Ագապեան վարժարանի
Շահանդուխտ Սարգիս

* *

Իզմիրտէն փանոսեան վարժարանա պիր շակիրտ կէթիրմիշ օլան Մեսրոպ էֆէնտի Սիմոնեան, Ագապեան վարժարանա թէշրիֆ իլէ շակիրտան գանձանակլարբնա իհտա գըլբնմագ իւզրէ պիր ատէտ լիրա հիմմէթ իյլէմիշ օլտուղունտան, մա թէշէքքիւրի ազիմ պէեան իտէրիզ։

* *

Խարբուրտա փանոսեան նամբնտա թէշէքքիւլ իտէն պիր ուխտվէթ թարաֆբնտան, քէնտի միւրատ վէ իշարլարը իւզրէ, պու տէֆա Ագապեան վարժարան իչին 150ղշ. իհտա վէ իրսալ գըլբնմբշ օլտուղունտան, պիւյիւք թէշէքքիւր իպրազլյլէ պէրապէր, սայիրլէրին իպրէթի ալմալարբնը տախի տավէթ իտէրիզ։

* *

Ֆազիլէթ Ալլահը նէզտինտէ միլլէթու մէզհէպ ֆարդը օլմասբզը կիպի, ֆազիլէթ տույղուսույլա մէէլուֆ պուլունան եիւրէքքէր իչին տախի ֆարդ վէ թէասսիւպ եօգ տուր։

Միլլէթլէրի պիր պիրլէրիյլէ հիւանի իմթիզաճ վէ թէվէճճիհ իւզրէ սազլաեան, վէ էֆրատը նասբ պիր պիրինէ գարտաշլբգ պաղ, յա պաղլաեան վէ ճէմիյյէթի պէչէրիյյէնին, վէ քէմալէթ վէ մէտէնիյյէթին պիրինճի էսէրի վէ ալէամէթի վէ շան ու շէրէֆի օլան շէյ պաշգա պիր շէյ օլմաեբզ, իլլա ինսանիյյէթ վէ ֆազիլէթ տիր։

Հէր քէսին ֆազիլէթինէ պիր նիշանկեահ օլմագտա օլան Ագապեան վարժարան բարմագլարը, պու կիւնլէրտէ, միլլէ Դիմիզին Դաթօլիք գբսմբնտան օլուպ, վէ զէվաթբ համիյէթքեարանան պուլունան պիր զաթբն տախի գալպի տույղուլարը թէլլէրինէ թօգանմագլբգ իգպալինէ նայիլ օլտուղունտան, պու տէֆա թարոֆբմբզա օն ատէտ լիրա իհտա վէ իրսալինէ հիմմէթ իյլէտիկինի, մա թէշէքքիւրի ազիմ պէեանէ միւսարատթ իթտիկիմիզ կիպի, նիչէ տույղուսուզ զէնկինլէրիմիզին, իչիտիպ տէ հիճապ իթմէլէրինի տախի տավէթ իտէրիզ։

* *

ՍԱՄԱԹԻԱ ԲԱՐԻՁԱՒԱԿԱՌԸ

Հէր եէրտէ վէ հէր սէմթտէ մէքթէպլէրէ ֆէնա կէօզ իլէ պագանլար, վէ շակիրտանա հագարէթ իտէնլէր, վէ ֆէնալբգ իթմէկէ չալբշանլար էքսիք օլմասբզը կիպի, Սամաթիատա տախի էքսիք տէյիլ տիր։

Էկէր շակիրտանա հագարէթ իտէնլէր, վէ մէքթէպլէրէ գարշը սէօյլէյէնլէր ճահիլլէրտէն վէ իսթիեարլարտան իսէլէր, աֆվ օլունապիլիր, վէ քէզալիք ատլը սանլը արսբզլարտան օլուպ, վէ խալզ նէզտինտէ մուհագգար ատտ օլունանլարտան օլտուգլարը հալտէ տախի, պիր ճիհէթլէ կէօրմէմէզլիկէ վէ իշիթմէմէզլիկէ վուրուլապիլիր. չօգ եէրլէրտէ պուլունանլար ալէսսէվիյէ մէզքիւր իքի սրնքֆտան տբրլար. հալ պու քի Սամաթիատա պիր իւչիւնճիւ սրնքֆ տահա վար տբր քի, հէմ թաղական խորհուրդուն վէ հէմտէ Հայկական ընկերութիւն դահվէսինին հիւրմէթինի, հիմայէթինի, վէ պաղբ խբոմէթ վէ մէմուրիյէթլէրինի տախի գազանմբշ օլտուգլարը հալտէ, թէքմիլ էտէպսիզլիկի իճրա իթմէքլիկէ ասլա ութանբգ վէ խէվֆ իթմէքտէ տէյիլ տիրլեր։

Իւչ սէնէտէն պէրու, կէրէք էրքէքլէր վէ կէրէք գարբլար իչինտէն, նիչէ էտէպսիզլէրին, Ագապեան վարժարան շակիրտանքնտան պաղբլարբնա, չօգ տէֆա հարֆէնտազլբգլար իթտիքլէրինի, վէ զէվալը շակիրտանբն, Սամաթիատը օլտուգլարբնտան, հիճապ իտէրէք, կէլիպ սիթէմլեր վէ թէշէքքիւրէր կէրչի տիյնէմիշիզ տիր, լաքին, շանբմբզա տիւշմէտիկինտէն, ասլա էհէմմիյյէթ վիրիպտէ լագբրտբսբնը պիլէ իթմէմիշիզ տիր, չինքի, մէզքիւր թագբմբր Սամաթիանքն էհլի բրզ վէ նամուսսնու թանբր թագբմբրը նէզտինտէ, զաթէն մուհագգար պիր հալտէ պուլունմագտա տբրլար, վէ իսթանպօլտա Բոլ- մէմուրիյէթի միւհիմմէսի, հէնուզ իգթիզա իտէն քէմալէ իրմիշ օլմասբզքնտան,

հեր սեմթամ վէ հեր վագբթ, խալգըն պաեազը թագըմլարը, էօյլէ լիւսվայ-լըգլարա ճիւրաթ իտէպիլմէքտէ տիր-լեր։

Հալ պու քի սէօյլէտիկիմիզ մէզքիւր իւչլենճիւ թագըմ, հէմ կէնճլէրտէն, վէ հէմ տէ ազ չօղ մէքթէպ կէօրմիւշ-լերտէն օլուպ, վէ հալէա տախի, կիւ-եա էհալիյէ «գոգ -- ինլէ» տէրսի վիր-միշ օլմագ խըստէթ վէ ֆազիլէթինի մէճճանէն իճրա իթմիշ օլմագ վէսիլէ-սիյլէ, քէնտիլերէ պիրտէ «ԱՅՆՈՒԵԷ ԽՈՒՄ իսմի վիրմէքտէ, վէ քէնտիլէր իչին պիր նէվիճագ իթթիխազ էյլէտիքլերի Հայկ. ընկերութիւն ՖՈՒԼԷՐԻԽԱՆԷՍԻՆԴԷ, էնվայի օեուղլար օյնամագտա, վէ պիր տէ էօթէյտէ պէրուտէ վէ հաթ-թա զազէթալարտա էօյիւնմէքտէ օլ-տուգլարընտան, պունլարըն նէ մա-գուլէ մախլուգտան իպարէթ օլմասը-նը, հէր նէ գառտար Սամաթեանըն էհ-լի ըրզ թագըմլարը պիլմէքտէ իսէլեր տէ, սայիր սէմթլերին էհալիլերինին տախի պիլմէլերի նէյէթիլլէ, տահա կէչէն բազար կիւնիւ վուգտ պուլմուշ օլան եալընըզ պիր վագտաեր, միտալ օշ-մագ իւզրէ, պէեան իթմէքլիկի, վա-ճիպէտէն տատ իտէրիզ. չէօյլէ քի, մէզքիւր ընկերութիւնուն շան ու շէ-բէֆի, վէ էլլերի տէյինէկի, վէ գալ-պի իւմիտի օլան մէզքիւր «ԱՅՆՈՒԵԷ վէ Բարենպատակ Խումբ», կիւնտուզիւն սատթ պէշ ալթը լատտէլերինտէ, մէզքիւր օճագլարընտա, գաֆալարը թուռ-տուրտուգտան, վէ սօգագլարտա բէ-զիլէնէրէք, թէսթրօ օեուղլարը թէճ-ճիւպէլերի իճրա իթմէքտէ օլտուգլա-ը պիր պօշ խանէյէ թօրլանտըգտան սոնրա, մէզքիւր խանէնին իսթ գա-թընա չէգարլար, վէ բէնճէրէլերի ա-չարլար, վէ պաշլարլար եիւքսէք սէս-լեր չէգարարագ, էնվայի բիւսվայլէգ-լար իթմէկէ։

Իբի նէֆէր արգատաշըմըզ պու-լունտուղու հալտէ, պիթթէսատիւֆ պիզտէ մէզքիւր խանէ գարշըընտան կէչմէքտէ, վէ բէզիճճ հալէրինի կէօ-ռիւպ վէ սէպլերինի իչիթմէքտէ իքէն, պիզէ վէ մէքթէպիմիզէ տախի հարֆ-էնտաղլըգ օլմագ իւզրէ, պոզը հարէ-քէթլերտէ պուլունտուգտան պաշգա, իչլերինտէ պուլունան, վէ մէքթէպի-միզտէ խայլի վագթ թահսիլի ուլում ու ֆիւնուն իւզրէ պուլունմուշ պիր դըզըն Բարենպատակ պիրատէրի օլան պիր տէլիգանլը տախի, «Ագատեան վար-ժարան, կեցցէ՛ պէ՛ . . .» տէյի պա-ղըրմատա պաշլամըշ աբը։

Կէրչի պիզ, հալիյէ, հիչ ալտըր-մատարագ. եօլումուզա տէվամ իթմի-չէկ տիր, վէ կէրչի արգատաշլարըմըզ-տան պիրիսի կիտիպ չու արսըզլըգլա-ըընը եիւզլերինէ վուրմագ իսթէմիշ տիր, վէ կէրչի, գասգահաթ օնլարտա օյմանըպ, իլլա օ մագուլէլերէ եիւզ վիրէնլէրտէ վէ պէսլէյէնլէրտէ օլ-տուղուն պիլտիկիմիզտէն, պրբագմա-մըշըզ տբը, լաքին պէլքի միլլէթիմիզէ պիր ազգօգուտ ծառայութիւն տտհա իտէրէք, Սամաթեանըն կէնճ թագըմ-լարընա ֆէնա իպրէթ վիրմէքտէ օլան մէզքիւր խումբուն ատտպ ու ախլա-գը տիւզէլթտիրմէքլիկի տիչինիւ-լիր վէ հիմմէթ իտիլիր միւլահազա-սըյլա, պու տէֆալըգ պու գառտար-ճրգ սէօյլէմէկի միւնասիպ կէօրմիւ-շիւզ տիր։

Պիզ մէզքիւր խումբուն հագգընտա չիմտիյէ գառտար սիւրիթի իթթիխ-խազ իթմիշ իտիք, չիւնքի, տօղուտ-ատան տօղրու վէ պիղզաթ հագարէթ-լերինէ թէսատիւֆ իթմէտիքտէն պաշ-գա, Հայկական ընկերութիւն գազի-նօսունու պէյէնէնլերտէն օլմատըը-մըզտան, զարազտան նաչի եազմըշ տըր տէյի իֆթիրա իտիլմէսինէ տախի պէր սէպէպիյէթ վիրմէք իսթէմէմիշ իտիք. հալ պու քի, պունլար եավաշ եավաշ, չեմտիտէ պու թարիգ իլէ սէօնմիւշ օ-լան աթէչի թէքրարէն քէօրիւքլէմէկէ պաշլամալարընա պիր տէլիլի գավի սա-եելը չու հարէքէթի նամէրզիյէյէ ճիւ-բաթ իթտիքլերինի կէօրտիւկիմիզ-տէն, պիզիմ հիչ պիր վագբթտա արս-լան բօսթումուզու քէտիլերէ գաբ-թըրմաեաճագըմըզը, պիր տէֆա տա-հա իսթար իթմիշ օլմագ նիյէթիյլէ, պու գառտարը տախի եազմագլըզա, մա-թէէսսիւֆ թէնէզզիւլ իթմիշիզ տիր։

Հայբ՛ֆ քի, եագբն վագբթլարա գառտար, չօղլարըն հիւանի թէլէճ-ճիւհիւնիւ աղ չօղ գաղանմըշ օլան Սամաթեա, պէօյլէ գարզալար գբլա-զուզլուզու էլինտէ գալմըշ տըր։

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՍԿԱՆԵԱՆ ՕՐԴ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Վարժարանիս կարգադրութիւնք (ինչ-պէս արդէն ծանուցուած էր) աւարտած լինելով և դասախօսք Հայերենի, Գաղղի-երէնի, Յունարէնի, Տաճկերէնի, Անգլի-երէնի, Դաշնակի, Գծագրութեան եւ եւ ո-րոշեալ ժամանակին իրենց դասախօսու-թեան ներկայ գտնուելովին արժան կը համարիմք զեկուցանել այն ամեն ազնիւ ծնողաց որոնք իրենց աղջկունքը վարժա-րանս խրկելու մտադիր են՝ խրկեն ժամ յառաջ։

Առ այժմ աշակերտուհեաց թիւը մինչ սահմանեալ թուոյն հասած չըլլալուն, կը ծանուցուի որ աշակերտուհիք պիտի ըն-դունուին տակաւին։

Գիշերօթիկ աշակերտուհեաց համար տարին 36 օսմանեան ոսկի պիտի վճար-ուի ծնողաց կողմէն, կէսը կանխիկ. ա-սոնց դպրոցական պիտոյքը վարժարանէս պիտի տրուի։

Յետեկեայ աշակերտուհեաց վարձն է կէս ոսկի օսմանեան ամիս առ ամիս կանխիկ վճարելով, սոնց ճաշը և դպրոցական պի-տոյքը ծնողաց վրայ է։

Լեղուաց կամ դաշնակի համար մասնա-ւոր վարձք չի պիտի առնուի, այլ օրիորդ մը ծանուցեալ վարձքը տուած առեն վար-ժարանիս մէջ աւանդուած ուսմունքներն և լեզուներն ամբողջապէս (ըստ իւր մտա-յին ընթացքին) ընդունելու իրաւունքն պի-տի ունենայ։

Վարժարանիս նկատմամբ ասկէ առաջ ընդարձակ ծանօթութիւն տրուած լինե-լով լրագրաց մէջ նորա անտեղեակ եղող-ները կրնան առ մեզ դիմել մանրամասն տե-ղեկութիւնք ստանալու համար։

Վարժարանս հայաբնակ թաղի մէջ լի-նելով պատուարժան թաղեցւոց և ազգայ-նոց վրայ վստահ ենք որ իրենց աղջկունքը խրկելու մեծ դիւրութիւն պիտի ունենան։

Վարժարանիս բնակութեան տեղին է Կ. Պոլսոյ Գում-ղարուի Նշանի փողոց թիւ 82։

Կ. Պոլիս 4 փետր. 1872

Տնօրէն Ոսկ. Օրդ. Վարժարանի

ՄԻՆԻՍ ՈՍԿԵԱՆ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ, Շուրայի տէվլէթին 35 նէֆէր մուսլիմ վէ միւ-լազիմլէրինէ եօլ վերիլմիշտիր։ Շուրա-յի տէվլէթ աղալարընտա թէքմիլ սուրէթտէ թէպէտտիւլաթ՝ վագը օլա-ճաղը սէօյլէնմէքտէ տիր։

—Մէքթէպի սուլթանի տիրէքթօ-րու Մ. տը Սալվըն իսթիֆա վիրմէսի իւզէրինէ, մէարիֆի ումումիյէ նէզա-րէթի միւսթէշարը Վահան էֆէնտինին մէքթէպի մէզպուրա տիրէքթօր նասպ օլունմուշ իտուկի իշիտիրմիշ տիր։

—Իւզէրինէ Նաում թէսթրօ-սու եէրինէ պիր օբէրա թէսթրօսու ինչա օլունմագ իւզրէ Զաթը հազրէթի Շահանէ թարաֆընտան պիր զաթա Թարլա պաշընտա 3000 արշընլըգ պիր արսա իհսան օլունմուշ տուր։

—Իշ պու բէնճէմպիհ կիճէսի սէքիզ նէֆէր խըրսըզլար, եիւզլերի սիեահ պօեանմըշ օլտուղու հալտէ, սինեօրեու-վանի Գումքինին Պէշիքթաշտա վա-գը բագը ֆապրիգասընա կիրմիշլեր, վէ իչերտէ պուլունան իւչ քիշի սէս ալարագ ուեանըպ գալգմըշլար, վէ խըրսըզլարտան իւչ նէֆէրի աչըդ պը-չագլար կէօսթէրէրէք, վէ գբմըլտան-մամալարընա տայիր գօրգու վիրէրէք, օնլարը ալը գօյտուգլարը հալտէ, տի-կէր պէշ նէֆէր բէֆիդլէրի, սրատտա պուլունան, վէ Գալաթատտա եիւքսէք գալտըրըմտա վագը, վէ 98 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Մ. Մ. Ֆ. վէրթխայ-մըն մաղազասընտաքի գայալարտան պիրիսի օլան պիր գբթա գայաեը գբր-մագ նիյէթի ֆասիտէսիյլէ տէօրթ սատթ մբգտարի չալըշմըշլար իսկ տէ, պիր տիւրլիւ գբրամատբգլարընտան, թէհիտէսթ պբրագբգ կիթտիքլերի հալատիտէն տիր։

—Իշ պու բէնճէնպիհ կիւնիւ, սատ-բազամ հազրէթլերի, Ավսթրիա-Մա-ճար սէֆարէթխանէսինէ աղիմէթլէ, դօնթ Լիւտօֆ հազրէթլերինէ բէսմէն վիղթթա վիրմիշլեր տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ, պաշ մա-պէյնճի, Սելիմիե գբշլասընը վէ իւս-կիւտարտա վագբ ասքերի խատթա-խանէլերի կէզիպ, հէր պիր խասթա-եա, Զաթը հազրէթի Շահանէ նամ-նա օլարագ իքիշեր պէեազ մէճիտիեէ տազբթմըշ տբր։

—Իշ պու բէնճէնպիհ ուապահտը, օն տէօրթ եաշընտա չօճուղուն պիրիս-ի, Գալաթատան կէչերքէն, պիր խա-նէ էօնիւնտէ տուրան պիր էթմէքճի-նին ատթ, մերգում չօճուղուն եիւգիւ-նէ թէվմէմ վուրուպ, իբի տիշինի գբր-մըշ վէ տուտազընը տախի եարմըշ տբր։

Մերգում էթմէքճի, ատթընն վիր-տիյի խասարաթա մէռուլ օլտուղու ի-չին, Պապը զազթիեէեէ կէօթիւրիւլ-միւշ տիր։

—Պու սապահի Մանգուէմիպին պազը նիւսիսկլերինակ, Միհթալատի նամ պահ-սըմըզտա վուգու պուլան պազը եանլըգ-լարը թասհիհ իտէրիպ։

Պիրինճի սիթթունուն 36 ինճի սատթ-ըրընտաքի հ-ի-ի-ԴԷՆԻՆ լուգէթի հ-ի-ի-ԴԷՆԻՆ օլուպ, վէ 43 ինճիւ սատթըրընտաքի պէրն-ոթ լուգէթի պէրնոթն վէ իբինճի սիթթու-նուն 67 ինճի սատթըրընտաքի Ն-Ֆ-Ը-Ը-Ա լուգէթի Ն-Ֆ-Ը-Ը-Ա, վէ իչինճիւ սիթթու-նուն իլք սատթըրընտաքի ֆ-ֆէբ լուգէթի ֆ-ֆէբ վէ 4 ինճիւ սատթըրընտաքի Ե-Ա-Լ լուգէթի Ե-Ա-Լ-ՖԷ, վէ 3 ինճի սատթըրընտաքի հ-ալ-ԷՆ լուգէթի հ-ալ-ԷՆ, վէ 13 ինճի սատթըրընտաքի վ-ԷՖԷՆ լուգէթի վ-ԷՖԷՆ ֆ-ոխ, վէ 68 ինճի սատթըրընտաքի ԷՆԷ-Ն լուգէթի ԷՆԷ-ԷՆԷ, վէ յէօրտ ինճիւ սիթթունուն 37 ինճի սա-թըրընտաքի ԷԼԷ-Ռ լուգէթի ԷԼԷ-Ռ, վէ 51 ինճի սատթըրընտաքի ՀԷՖ-Ֆ-Ռ լուգէթի ՀԷՖ-Ֆ-Ռ, վէ 58 ինճի սատթըրընտաքի Ռ-ԷՖ-Ֆ լուգէթի Ռ-ԷՖ-Ֆ օգուտ-ատագ տբր։

ԱԶԳ

Բանաւոր պատճառի մը համար Բա-բեսէր ընկերութիւնը կը դադրեցնէ 6 փետրվար կիրակի դիշերուան ներկա-յացումը։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ԱՄԷՐԻԳԱ

Պէրլին 16 փետրվար

Մ. տը Պիզմարդ, Ալսասմա մատ-էսինտէ թէվասսիթ իյլէմէլիլի ին-կիլթերրա վէ Ամէրիգա հիւքիւմէթ-լերինէ թէքլիֆ իթմիշ տիր տէյի վի-րիլէն հավատիսին տալը եօգ տուր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԻ

Լիվըրբուլ 15 փետրվար

Միսրլինկ Նիու Օրլէանս բամուղու, բէնա 11 1/2

Սաթը 10,000 պալէս

Բամուղ բիացասընտա թէպէտտիւլաթ եօգ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լոնտրա 16 փետրվար

Էսհամը Ումումի	49-1/8
1869 Իսթիդրաղը	59 3/4
1871 Իսթիդրաղը	72 1/4

Բարիս 16 փետրվար

Էսհամը Ումումի	49 95
1869 Իսթիդրաղը	311 25

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՐԸ

Էսհ. Ումումի 4 փետրվար աքշամ գար.	54-4
» » 3 » Սապահ աշըլըը	53-24
» » Սոսթ 6	53-30
Իսթիդրաղ 1865	529-
» 1865 «	523-
» 1869	298-50
Սոսիէթէ ժէնէրալ	10-28
Քրէտի »	15-25
Շըմէնտրֆէր սէհիմէրի	168-50

Թրամվայ հիսսէլերի 1200 ղրշ. խալեար

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՐԸ ՅՓԻՏՎԱՐ

Ինկիլիզ լիրասը	109—07
Ֆրանսըզ ալթունու	86—36
Բօլ	89—10
Գըրմից ալթունու	51—25
Պէեազ Մէճիտիյէ (Փարդը	1—32
Պէյլիկ վէ մէթալիք (Փարդ	105-30 106-
Պագբը	118-20
Կէլճէք դուբոն աքսնթսու	0/0 6 1/2

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՀԻՆԴԻՍԹԱՆ

Ինկիլթերրա հիւքիւմէթի թարա-ֆընտան Հինտիսթանտա վալի պուլու-նան Լօրտ Մաեօնուն Լօլտիբիւմէսի խապերի, Ինկիլթերրա հիւքիւմէթինին, հաքիմլէր տիվանը թարաֆընտան տօս-թանէ սուրէթտէ հալլ օլունմատբգընտա գօրդու վիրէճէք տէրէճէ աղբը-լաշապիլիր պիր թագըմ դարբըշբգբգ-լար մուսմանէճէսինտէ պուլունտուղու պիր վագբթտա ալընտբգը իչին զիեատ ֆէնա վէ աղբը պիր թէէսսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։

Մէզքիւր ճինայէթի, շախսի պիր ինթիդամ իչի՞ն մի տիր։ Պու իշտէ, սէօյ-լէնտիկի կիպի բօլիթիգաճա պիր մա-նէա եօ՞ղ մը տբր, վէ եախսոտ զաթէն Հինտիսթանտա վուգու պուլմուշ օլան օլ տէհշէթլու իսեանլարտան պիրիսի-նին իշարէթի՞ մի տիր։

Մէզքիւր ճինայէթին արգասընտա կէլէն շէյ, տէհշէթտէն ինսանըն թիւ-լերինի թէբրէթտիրէն վէ չու[illegible]նի Ցէլի վէ Դալքնըզօր լուգէթլ[illegible]տէ խիւլասա օլան օլ տէհշէթլու դբրկըն-լարտան պիրիսի՞ մի տիր։ Պու պապտէ պէեանը էֆքեար իթմէք պու կիւնքի կիւն միմքինսիզ տիր։

Հալ պու քի, շու սօն կիւնլէրտէ վուգու պուլան պիր թագըմ իսեան թէճրիպպէլերի մէյտանտա օլտուգտան սօնրա պուիշտէ, էվվէլինտէն տիշիւ-նիլմիշ, կիղլիճէ գարարլաշըրբըմբշ վէ ուղուն ուզատը վիճուտէ կէթիրիլ-միշ պիր իսեան ըբլանը եօգ տբր տէյի գապուլ իթմէքտէ միշքիլ տիր։

Ինկիլթերանըն հիւքիւմէթի, զայէթ աղբը վէ մէշագգաթը տբր։

Հիւքիւմէթի մէզքիւր, Հինտիսթան-տա քէնտի վարլըգընը պագը սագլա-մագ իչին, տայիմա էհալիեէ զիեատէ-սիյլէ զուլմ իթմէքտէ վէ Հինտլիլէր, տայիմա էճնէպի մէմուրլարտան վէ քէնտի իսթիդլալիյէթի պուլմագ էֆ-քեարլարընտան թահրիգ օլունարագ, թէքմիլ սուրէթտէ քէնտի հուգուգ-լարընը էլտէ իթմէք իչին վագթը փուր-

սաթը կէօզէթլէմէքտէ տիրլէր։

Բաճահլար վէ Մահարաճահլար, վալիեէ վէ միւտիրլէրէ իթաաթ իտիպ, ինկիլթէրրանէն իֆրաթ մէրթէպէտէ օլան հիւքիւմէթինի գապուլ էյլէմիշլէր տիր կիպի կէօրիւնիւրլէր, ֆագաթ ասբլ ֆիքիրլէրի պու տուր տէյի ինանբլապիլիր մի։

Վէլհասբլ պունլար Հինտիսթանը օլուպ, քէնտի վաթանլարընը սեվմէքտէ, վէ սիւրտիւքլէրի հիւքիւմէթ իսէ ասբլսբզ պիր շէյ տիր, չինքի, տօղրուտան տօղրու ինկիլթէրրա գէրալիչասընէն հիւքմիւ թահթընտա պուլունմադտա տբրլար։

Տիմէք տիր քի Հինտիսթան էհալիսի, վէ պէօյիւքլէրի վէ ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի միանէսինտէ, չիգագ ու նիֆագ ունսուրլարը պուլունուպ, ֆբրսաթ պուլտուգճա վէ հէր գանղի տէֆա քի Պոմպէյտ, Մաարաստա վէ Կալկաթատա վագալար, իսեանա միւսայիտ կէօրիւնէճէք օլուրլար իսէ, մէզքիւր ունսուրլար մէյտանա չըգմագտա տբրլար։

Վէլհասբլ, էճնէպի մէմուրլարընէն տուրմագսբզէն, Հինտիլէրի, Ինկիլիզէրէ գարշը թահրիգ էյլէտիքլէրինի տախի խաթրտան չըգարմամալը։

Իմտի պէօյլէ պիր հալտէն, հիւքիւմէթէ գարշը տայիմի պիր հիտտէթ վէ ֆաթիհլէրի գօվմանա պիր արզու նէչէթ էյլէմէքտէ տիր։

Հինտիսթանտա ումումի իսթիլալը թամ վագթի տիր, պէօյլէ պիր միւսայիտ վագբէթ, Միւճթէմէայի Ամէրիգա իլէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի միանէսինտէ զուհուր իտէն մուարաղանընէ նէթիճէսի տիր։

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթինէ գարշը գօյմադա մէշղուլ օլտուղու հալտէ, Հինտիլէրէ գարշը գավղա աչապիլիր մի։

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի, քէնտի գուվվէթինի թագսիմ էյլէտիքտէ միսլի կէօրիւլմէտիք պիր եանլըշտա պուլունմուշ օլաճագ տբը, իմտի հիւքիւմէթի մէզքիւր, —էկէր թէլէկրաֆլա պիլտիրիլէն հավատիսլէր թաստիգ օլունաճագ օլուր իսէ— իքի մէսէլէտէն պիրիսինի գուրպան իթմէէ մէճպուր օլաճագ տբը։ Շէյլէ քի, օլ վագբէթ եա Ամէրիգանընէ մաթլուպաթլարընը գապուլ իտէճէք, վէ եախօտ պըրագաճագ քի Հինտիսթան աեաղա գալգասընէ վէ իհթիմալ տբը, ուզուն միւտտէթ հիւքմի թահթընտա պուլունմուշ օլտուղ[illegible]ն սօնրա, հիւքմի թահթընտ[illegible]ն չըգէպ աղատ օլսուն։

Վէ պու հիսապլա, իլէրուտէ վուգուի իհթիմալտէն օլան վագալարա գարշը դօյմադ իչին Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի գանղի միւթթէֆիքէ կիւվենէպիլիր տէյի արամաեա գալգըշըբզըմբզտա, հիչ պիր միւթթէֆիգ պուլամաեբզ։ Մ. Կըլատսթընընը, իլէրուսինի կէօրմէէն բօլիթիգասը, քէնտի վաթանընը, սայիր Եվրոպա միլլէթլէրինտէն աեբրմբզ տբը։

Մի չարիկէյ հաղրէթլէրի, կիւն օլուր քի Ինկիլթէրա տախի, Ֆրանսանընէն 1870 սէնէսինտէ պուլունտուղու հալտէ պուլունապիլիր տէյի եվվէլինտէն քէչի իյլէմէլի իտի։

Պու կիւնքի կիւն, Բուսիա հիւքիւմէթի, հաղբրլբզ կէօրմէէ մէճպուր պուլունմադտա տբը։ Զիւնքի, տիւշմէնի, պիր թագբմ կիւճլիւքլէր իլէ ուզրաշմադտա տբը, էօյէ կիւճլիւքլէր քի նէթիճէսի, Հինտտէ օլան գուվվէթ ու հիւքիւմէթին զիեատէսիյէ քէսպի զաաֆ իյլէմէսինտէ գարար գէլապիլիր։

Ցէն Բէթբրսպուրկ գապինէթօսունուն, Վաշինկթըն գապինէթօսու իլէ սբգբ սբգբեա միւթթէֆիգ օլմասը պաշգա նիեէթէ մէպնի տէյիլ տիր։

Պու կիւնքի վուգու պուլան հալլէր, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթինէն, Բուսիաեա գարշը իթթիֆագ իյլէմիշ օլտուղու խասիմանէ բօլիթիգանընէ կէճիքմիշ, ֆագաթ մէրագլէ պէքլէնիլէն ճէվապը տբը։

Հինտիսթանտա վուգու պուլան գարկաշալբգ, իսեանա թահվիլ օլմազ տէյի ֆարզ իթտիյիմիզ հալտէ տախի, պունտան շու նէթիճէ չբգարբլարագ, հիչ պիր թէհլիքէ գալմատը տէյի զանն իթմէմէլիյիզ։

Եալընբզ, Բուսիա իլէ Ինկիլթէրանընէն, շարգի Հինտիսթանտա նուֆուսու թէէսսիր ճիհէթիյլէ պիրինճի մէվգբ թութմագ իտտաալարը իլէ մէզքիւր իքի տէվլէթլէր միանէսինտէ վուգու պուլաճագ մուհարէպէ թէէխիր իտիլմիշ օլաճագ տբը։ (Թիւրքի)

ԼԻՍԱՆԸ ՏԻԲԼՕՄԱԹԻԳԸՅԷ

Շու սօն կիւնլէրտէ պիր չօգ Ալմանեա զազէթալարը, պաշլբճա Ըսբէնէրշ Ցայթունկ զազէթասը, Մ. տբ Պիզմարք տիբլօմաթճա էվրագլարը արթբգ Ֆբրանսբզ լիսանը իւզրէ եազմամագտա տբը տէյի պիլտիրմիշլէր տիր։ Մէզքիւր զազէթալարընն պէեանընճա, պու պապտէ շու սաթիտէք թարիգի իթթիֆասգ էյլէմիշ տիր, շէյլէ քի, բէսմի էվրագլարը քէնտի անա լիսանլարը իլէ գալէմէ ալան հիւքիւմէթլէրէ պիր նօթա վէ եախօտ սայիր պիր էվրագ կէօնտէրտիկինտէ, Ալմանեա լիսանընը գուլլանաճագ, վէ Ալմանեա հիւքիւմէթինէ բէսմի պիր էվրագ կէօնտէրտիքտէ, քէնտի անա լիսանընը գուլլանմաեբզ տէ, Ֆբրանսբզ լիսանընը գուլլանան տէվլէթլէրէ, Ֆրանսատան մաատա, քէնտիսի տախի, էվրագլարը Ֆբրանսբզ լիսանը իւզրէ գալէմէ ալաճագ վէ Բաբա հիւքիւմէթի վէ լատին լիսանընը գուլլանան սայիր տէվլէթլէրէ եազաճագը էվրագլարը Լաթինճէ եազաճագ իմիշ։

Պու մատտէ-է Եվրոպա միլլէթլէրի նէ եաբմագտալար իսէ, անընն իւզրինէ շէօյլէ պիր կէօզ կէզտիրմէք Ֆայիտէտէն խալի օլամազ։

Հէր շէյ հիւքմ իտէն մէպտէ շու տուր քի միլլէթլէրին դ[illegible]ղ հուգուդու, հիւքիւմէթլէրինին միւնասէպաթը աիբլօմաթիգբյէլէրինտէ գուլլանտբգլարը լիսանլար հագգընտա տախի ճարի տիր։

Պինաէն ալէյհ, եալընբզ, կէրէք քէնտի մէմալիքի լիսանը օլմուշ կէրէք էճնէպի լիսանը, թարաֆընտան գարալաշտբրմբզ օլտուղու պիր լիսանը գուլլանմագ վէ քէնտիսի իլէ այնի լիսանէ մուխապէրէ իտիլմէսինի թալապ իթմէք հէր պիր միւսթագիլ հիւքիւմէթին հագգբ տբը, քէզա, սայիր տէվլէթլէրին տախի, մէզքիւր արզուեա իթաաթ իթմէմէէ հագգլարը վար տբը։ Լիսանլարը պիր օլմաեան տէվլէթլէրտէն հէր պիրիսինին, քէնտի լիսանընընն իսթիմալ իտիլմէսինի քէնտինճէ պիր մէնֆաաթ ատտ էյլէմէսի թապիի տիր։ Ֆագաթ, գայիտէճէ, մէզքիւր իմթիեազա հիչ պիրիսինին հագգբ եօգ տբը։ Պունտան շու նէչէթ իտէր քի նէ վագբէթ պիր չօգ տէվլէթլէրին լիսանը, պիրիպիրլէրինտէն ֆարգը տբը, վէ այնի լիսանընն գուլլանընմասը հագգընտա ուզլաշամաղլար, իչլէրինտէն հէր պիրի, քեաֆիէյի միլլէթլէրին թապիի միւսավաթը ահքեամընճա, հիւքիւմէթլէրէ եօլլատբզը բէսմի էվրագլարընտա եա քէնտի լիսանընը գուլլանբր, վէ եախօտ սայիր պիր լիսան, վէ իսթէր իսէ, եօլլաեաճաղը էվրագ, գանղի հիւքիւմէթէ մախսուս իսէ, անընն լիսանը իլէ տախի թէրճէմէ իթտիրիպ պիրլիքտէ եօլլաեապիլիր. ֆագաթ պու սէօյլէտիյիմիզ թէրճէմէյի իսթէր իսէ իլավէ իտէր իսթէմէզսէ իլավէ իթմէզ։ Օլ վագբէթ, ահանամէլէրին ասլը պիր գաչ լիսանլէ գալէմէ ալընը։

Նասբլ քի, Ալմանեա իմբէրաթօրլուղունուն Տիէթ նամ միլլէթ մէճլիսինտէ տիւէլի էճնէպիեէ սէֆիրլէլի, նօթա վէ սայիր բէսմի էվրագլար քէնտի մէմլէքէթլէրի լիսանը իլէ գալէմէ ալընմբզ օլտուղունտա, Լաթինճէեէ տախի թէրճէմէ իթտիրիպ, էօյլէճէ եօլլաբլար իտի։ Ֆիլէմէնկին Պիրլէշմիշ–էեալէթլէրի, տիւէլի էճնէպիյէ վիւքէլալարը իլէ Ֆիլէմէնկ լիսանը գուլլանբրլար, վէ պիր տէ, եազտբգլարը էվրագլարընն Ֆրանսբզճա թէրճէմէսինի տախի պիրլիքտէ եօլլարլար իտի։ Ֆագաթ, 1797–1799 սէնէլէրինտէ, Բասթատտա ատ օլունան սուլհ մէճլիսինտէ, Ալմանեա իմբէրաթօրլուղունուն վէքիլլէրի իլէ Ֆրանսա էլչիսի, թէրճէմէ իլավէ իթմէքսիզին, պիրիպիրլէրի իլէ քէնտի անա լիսանլարը իլէ մէքթուպլաշարլար։

1802 վէ 1803 սէնէլէրինտէ տախի, Բաթիզսօնտա Ալմանեա իմբէրաթօրլուղունուն վէքիլլէրի մէճլիսինտէ այնի սուրէթլէ հարէքէթ օլունմուշ տուր։ 1738 սէնէսինտէ Վիէննաաա ատ օլունան սուլհ ահանամէսի, Լաթին վէ Ֆրանսբզ լիսանլարը իւզրէ գալէմէ ալընմբզ տբը։ 1739 սէնէսի Պէլկրատ ահանամէսի, Թիւրքճէ իլէ Լաթինճէ տիր։ 1774 սէնէսինտէ, Թիւրքիա իլէ Բուսիա միանէսինտէ ատ օլունան ահանամէ, իչ լիսանլէ գալէմէ ալընմբզ տբը, շէօյլէ քի, Բուսիանընքի Բուս վէ Թալեանճա, վէ Պաղբ ալինին իսէ, Թիւրքճէ իլէ Թալեանճա տբը։

Շվէտ, Ցանիմարքա, Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի տախի, քէնտի ահանամէլէրինտէ, քէնտի մէմալիքէրինին լիսանընը գուլլանմբզլար տբը, պու սէպէպտէն, պիր չօգ լիսանլէ գալէմէ ալընմբզ բէսմի էվրագլար եօլլանընմասընա իգթիզա կէօրիւմիւշ տիր։ Ալմանեա հիւքիւմէթինին Տիէթ մէճլիսի, 1817 սէնէսի յունիս 12 մաղպաթասընտա, տիւէլի էճնէպիէ իլէ օլաճագ միւնասէպաթընտա Ալմանեա լիսանընը գուլլանմաեա գարար վիրմիշ իտի։ Ֆագաթ քէնտիսինէ Ֆրանսբզճա վէ Լաթինճէ թէրճէմէլէրի պիրլիքտէ եօլլաեան տէվլէթլէրէ քէնտիսի տախի էօյլէ եաբար իտի։

Ֆատսթ շունու տախի ունուրմաեբզ պիլտիրմէէ քի Ալմանեա հիւքիւմէթլէրի, պիրիպիրլէրի իլէ օլան միւնասէպաթլարընտա տախի չօգ տէֆա Ֆրանսբզ լիսանընը գուլլանմբզլար տբը։ Պու աճայիպ հալ, իլբ տէֆա օլարագ, 1742 սէնէսինտէ վագբ օրմուշ տուր, եանի, սէնէյի մէզքիւրտէ ատ օլունան Պբրեզլօ սուլհու ահանամէսի, Ֆրանսբզ լիսանը իւզրէ գալէմէ ալընմբզ, քէզա, երինէ այնի սէնէտէ ատ օլունան Պերլին ահանամէսի իլէ, Տբրէզտ, (1745) Հիւպերթբզպուրկ (1763) վէ Թէշէն (1779) ահանամէլէրի տախի Ֆրանսբզ լիսանը իւզրէ տիր։ Շու տախի սահիհ տիր քի, մէզքիւր ահանամէլէրի Ֆրանսբզճա եազմամա գարար վիրիլմի իսէ, պիր թագբմ սէպէպլէրտէն մատտա շու սէպէպ տախի վար իտի քի թէվասսութ իտէն տէվլէթլէրին էյլիլէրի Ալմանեա լիսանընը պիրմէզլէր իտի։ Նէ վագբթ իշտէ «էնֆաաթը օլան հէր պիր հիւքիւմէթ, հէր վագբթի միւնասէպաթընտա վէ ահանամէլէրին գալէմէ ալընմասընտա ասբլ քէնտի մէմալիքի լիսանը գուլլանընմասը իւզրինէ իսրար էյլէր։ Օլ վագբթ պիրիպիրլէրինտէն այրը լիսանլարա ահանամէ գալէմէ ալմագ իչին, հասպէլիգթիզա մուխապէրաթ եավաշ եավաշ իյլէրի վարբզ, զիեատէ կիւճ օլուր, վէ ահանամէլէրին մանէասը, միլլէթլէր միանէսինտէ ագտ օլունան գօնթրաթլարտա զայէթլէ իգթիզա օլան տօղրուլուգ վէ աչբգլբզընը զայպ իտէր։ Իշթէ մէզքիւր մահզուրուն էօնիւնիւ ալմագ իչին իտի քի տէվլէթլէր, էվայիլտէ, քէնտի կէօնիւլ բատէթլէրի իլէ իւչիւնճիւ պիր լիսանը գապուլ էյլէմիշլէր իտի։

Օն սէքիզինճի ասրա գատար լաթին լիսանը գուլլանբլմբզ տբը։ Նասբլ քի, Նիմէկ, Ռիզվիք, Իթթրէք, վէ 1718 սէնէսինտէ տէօրթ տէվլէթ միանէսինտէ Լօնտրատա ագտ օլունան իթթիֆագ ահանամէսի վէ սայիր ահանամէլէր Լաթին լիսանը իւզրէ գալէմէ ալընմբզլար տբը։ Օնպէշինճի ասրբն սօնլարընտա, Իսբանեանընն բօլիթիգաճա պիրինճի մէվգբէք թուրմասը իլէ, պիր արա, բօլիթիգաճա քեաֆիէյի մէքթուպլարտա Իսբանեա լիսանը գուլլանընմբզ տբը։

Ֆրանսա լիսանը, քէնտի քիթապէթի եիւքսէքլիյի սայէսինտէ, օն տէօրտինճի Լուինին կիւնիւնտէն պաշլաեարագ սարայլարտա վէ տիբլօմաթճա էվրագլարտա ումումէն Ֆրանսբզ լիսանը գուլլանբլմաեա պաշլամբզ տբը։ Հալ պու քի շունու տախի պիլտիրիրիզ քի վագբթ հագբրտա, չօգ տէֆա, եալընբզ Ֆրանսբզ լիսանը իւզրէ օլարագ պիր ահանամէ գալէմէ ալընտբզը վագբթ, իլէրուտէ մէզքիւր ահանամէտէն, մուսիպէթլու նէթիճէլէր չբգարբլարբզընտա, պունա գարշը բրօթէսթօ իյլէմէք իչին մախսուս պիր շարթ իլավէ օլունմուշ տուր։

Վէլհասբլ, պու մատտէտէ, հէր պիր հիւքիւմէթ, տիբլօմաթճա էվրագլարտա քէնտի անա լիսանընը գուլլանմաեա հագգ ու սէլահիյէթի վիրէն մէպտէտէն մատտա, տօղրու վէ քեաֆիէյի միլլէթլէրէ մախսուս պիր գայիտէ եօգ տուր։ Արզու իտէրիզ քի քեաֆիէյի տէվլէթլէր, ուզլաշբզ, պիրիպիրլէրի իլէ օլան միւնասէպաթլարընտա եալընբզ պիր լիսան գուլլանմաեա գարար վիրէրէք, մինասիպ պիր լիսան սէչսինլէր։ Հիւքիւմէթլէրին վէ միլլէթլէրին պիրիպիրլէրինէ գարշը օլան բէգապէթլէրի, հէնուզ պիր չօգ վագբթ մէզքիւր արզուսին վիճուտէ կէչմէսինէ մանի օլաճագլար տբը։

Պունուն իչին, չիմտի գուլլանբլմաեան Լաթին լիսանը, քէնտի պիթարաֆլբզը իլէ, ումումէն իսթիմալ օլունմաեա միւսայիտ (յարմար) պիր լիսան տբը, քէնտի տօղրուլուղու իլէ, էլիմտէ, սայիր լիսանլարտան իսթիւն օրմասրտա պաշգա։

Ֆագաթ պու կիւնքի կիւն, քիմ գալգբպտա, տիբլօմաթլարը, Սիսէրօնուն լիսանը իլէ մուխապէրէ իթմէէ մէճպուր գբլաճագ տբը։

(Գուրիէ Տիբլօմաթիք)

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գուլաթատա Բէնճէմինի բազարընտա
Ն. 29 խսի խանընտա։